

KOMISSION PÄÄTÖS,**tehty 26 päivänä heinäkuuta 2000,****toimenpiteestä, jonka Saksa on toteuttanut, ja valtiontuesta, jonka se on myöntänyt
SICAN-yhtymän ja sen hankekumppaneiden hyväksi***(tiedoksiannettu numerolla K(2000) 2466)***(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)****(2001/46/EY)**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999⁽¹⁾ ja erityisesti sen 7 artiklan,ottaa huomioon 11 päivänä maaliskuuta 1998 tehdyn komission päätöksen⁽²⁾ aloittaa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely tuen C 20/98 osalta,on mainittujen artiklojen mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa⁽³⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

(4) Komissio ilmoitti Saksalle 26 päivänä toukokuuta 1998 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa näiden tukien osalta EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(5) Komission päätös menettelyn aloittamisesta julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*⁽⁴⁾. Komissio kehotti asianomaisia esittämään huomautuksensa näistä tuista, mutta huomautuksia ei ole saapunut.

(6) Saksa toimitti komissiolle menettelyn aloittamista koskevaan kirjeeseen viitaten lisätietoja 21 päivänä heinäkuuta 1998, 14 päivänä syyskuuta 1998, 24 päivänä marraskuuta 1998, 11 päivänä tammikuuta 1999, 17 päivänä helmikuuta 1999, 3 päivänä maaliskuuta 1999, 27 päivänä huhtikuuta 1999, 15 päivänä kesäkuuta 1999 ja 16 päivänä kesäkuuta 1999.

(7) Saksan ja komission edustajat pitivät kokouksen 30 päivänä syyskuuta 1998 ja 20 päivänä toukokuuta 1999.

(8) Komissio pyysi 2 päivänä helmikuuta 2000 lisätietoja, jotka Saksa toimitti 15 päivänä maaliskuuta 2000 päivätyssä kirjeessä.

I MENETTELY

(1) Komissiolle lähetettiin 30 päivänä syyskuuta 1996 päiväty kantelu, joka koski väitettyä 150 miljoonan euron suuruista tukea Hannoverin kaupungissa Niedersachsenin osavaltiossa sijaitsevalle SICAN-nimiselle yritykselle.

(2) Komissio pyysi Saksalta 4 päivänä marraskuuta 1996 päivätyllä kirjeellä tietoja, jotka Saksan hallitus toimitti 20 päivänä maaliskuuta 1997 päivätyllä kirjeellä. Yhdessä näiden tietojen kanssa se toimitti komissiolle kolme erillistä ilmoitusta valtiontuen myöntämisestä.

(3) Saksan viranomaiset antoivat lisätietoja Saksan ja komission edustajien välisessä kokouksessa 2 päivänä joulukuuta 1997.

**II YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS TOIMENPITEISTÄ
JA VÄITETYSTÄ TUESTA**(9) Niiden tietojen perusteella, jotka komissiolla oli menettelyn aloittaessaan käytössään, asia näytti seuraavanlaiselta⁽⁵⁾:**A YHTYMÄ**

(10) Vuonna 1989 Niedersachsenin osavaltion hallitus päätti perustaa osana eurooppalaista Jessi-hanketta yhteistyössä Saksan liittohallituksen kanssa SICANin mikroelektronikan strategiseksi osaamiskeskukseksi, jossa mikroelektro-

⁽¹⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.⁽²⁾ EYVL C 307, 7.10.1998, s. 13.⁽³⁾ Ks. alaviite 2.⁽⁴⁾ Ks. alaviite 2.⁽⁵⁾ Yksityiskohtaiset tiedot ovat komission tiedonannossa muille jäsenvaltioille (SICANin asiaa koskevan menettelyn aloittaminen), ks. alaviite 3.

niikkaa sovellettaisiin teollisuudessa ja palvelualoilla. Tarkoituksena oli tukea ja pätevoittää Niedersachsenin osavaltiossa toimivia televiestinnän, kuluttajaelektronikan, tietotekniikan, koneenrakennuksen ja sähkötekniikan alojen yrityksiä toteuttamalla tutkimushankkeita yhdessä niiden kanssa tai niiden puolesta. Sitten SICAN-yhtymän organisaatio uudistettiin muotoon, jossa se oli vuoteen 1998 asti. Vaikka SICAN-yhtymään kuuluvat yritykset ovatkin rajavastuuyhtiöitä (GmbH), Saksan viranomaisten mukaan ne perustettiin toteuttamaan edellä kuvattua julkista tehtävää, ja valtio pystyy vaikuttamaan niihin emoyhtiön valvontaelinten kautta.

- (11) SICAN-yhtymään kuuluivat SICAN Beteiligungs-GmbH -niminen holding-yhtiö (jäljempänä 'SIBEG'), kaksi operatiivista tytäryhtiötä nimeltään SICAN GmbH (jäljempänä 'SICAN') ja SICAN F&E-Betriebs-GmbH (jäljempänä 'SIBET') sekä SICAN Anlagen Verwaltungs GmbH -niminen yhtiö (jäljempänä 'SIAG'), jonka hallussa yhtymän omaisuus oli. SIBEG oli lähinnä saksalaisten ja amerikkalaisten yritysten omistuksessa. SICAN oli SIBEGin 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö. SIBETin osakkaat olivat SIBEG (51 prosenttia) sekä Nord/LB ja eräät Saksan osavaltiot (49 prosenttia). SIAGin ainoa osakas oli Nord/LB, joten SIAG oli välillisesti valtion omistuksessa.
- (12) SICAN toteutti vuodesta 1990 vuoteen 1998 500 kilpailua edeltävää kehityshanketta yksityisten yritysasiakkaiden toimeksiannosta. SIBETin on sanottu olevan voittoa tavoittelematon yritys, joka ei toimi markkinoilla. SIBETin toteuttaa lähinnä teollisen tutkimuksen vaiheen tutkimus- ja kehityshankkeita yhteistyössä talouselämää edustavien yhteistyökumppaneiden ja tutkimuslaitosten kanssa. SIAG oli voittoa tavoittelematon yhtiö, jonka hallussa oli kaikkien SICANin yhtiöiden omaisuus (rakennukset, laitteet, ohjelmistot ja muut varusteet). Se antoi kyseisen omaisuuden SICANin ja SIBETin käyttöön, minkä lisäksi sen henkilöstö suoritti palveluja kyseisille yhtiöille.

B OLETETTU TUKI

a) Myönnettyt määrät

- (13) Menettely aloitettiin, koska oletettiin, että SICAN-yhtymä olisi saanut vuodesta 1990 vuoteen 1998 yli 100 miljoonaa euroa julkista rahoitusta suurimmaksi osaksi SIAGille yhtymän käyttöomaisuuden rahoittamiseen ja juoksevien menojen kattamiseen.
- (14) Yhtymä sai vuodesta 1990 alkaen liittovaltiolta ja osavaltiolta julkisia varoja yli 100 miljoonaa euroa. Suurin osa annettiin SIAGille yhtymän käyttöomaisuuden rahoittamiseen (57,5 miljoonaa euroa eli 113,74 miljoonan Saksan markkaa) ja juokseviin menoihin (5,92 miljoonaa euroa eli 11,71 miljoonaa Saksan markkaa).

SIBET sai 31,76 miljoonaa euroa (62,79 miljoonaa Saksan markkaa) investointeihin sekä tutkimus- ja kehityshankkeisiin. SICAN sai 13,64 miljoonaa euroa (26,97 miljoonaa Saksan markkaa) käynnistämiskustannusten rahoittamiseen vuosina 1990—1991, minkä jälkeen se on ollut omavarainen.

b) SIBETin ja SICANin hankekumppaneille myönnetty tuki

- (15) SIBETin sopimuskumppaneille myönnetystä suorasta tuesta todetaan, että SIBETille myönnettiin 5,11 miljoonaa euroa (10,11 miljoonaa Saksan markkaa) jaettavaksi edelleen yhteistyökumppaneille (tutkimuslaitokset ja talouselämä) hankerahoituksen muodossa siten, että talouselämää edustavien yhteistyökumppaneiden tuen intensiteetti oli enintään 50 prosenttia. Hankkeiden on sanottu olevan luokiteltavissa teolliseksi tutkimukseksi. Saksan viranomaisten mukaan SICANin kumppaneille ei annettu suoraa hankerahoitusta.
- (16) SIBETin ja SICANin sopimuskumppaneiden mahdollisesta välillisestä tuesta Saksan viranomaiset totesivat, että SIBET ja SICAN myivät palvelujaan vähintään omakustannushintaan elleivät jopa markkinahintaan eivätkä siis siirtäneet muille yrityksille välillistä tukea.

c) SICANille ja SIBETille myönnetty tuki

- (17) Tarkasteltaessa SICANille ja SIBETille myönnettyä tukea edellä 15 kohdassa mainitun suoran rahoituksen lisäksi voidaan todeta, että SIAGilta siirrettiin etuja SICANille ja SIBETille SIAGin suorittamia palveluja koskevan laskutuksen muodossa. Samalla kun SIAG laskutti SICANia ja SIBETiä henkilöstökustannuksista omakustannushintaan, SIAGin hallussa olleen omaisuuden käytöstä suoritettuihin maksuihin ei Saksan viranomaisten mukaan sisällynyt poistokustannuksia eikä 5,92 miljoonan euron (11,71 miljoonan Saksan markan) summaa, jonka SIAG oli saanut juoksevien menojen kattamiseksi.

d) Saksan kanta

- (18) Saksan viranomaisten mielestä SICANin ja SIBETin hankkeisiin myönnetty tuki on tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön puitteiden⁽⁶⁾ (T&K-puitteet) mukaista, koska keskimääräinen tuen intensiteetti ei missään vaiheessa ylittänyt puitteiden mukaista sallittua intensiteettiä.
- (19) Lisäksi Saksa toimitti 20 päivänä maaliskuuta 1997 kolme "NN-ilmoitusta", jotka on esitelty seikkaperäisemmin menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa.

⁽⁶⁾ EYVL C 45, 17.2.1996, s. 5.

- (20) Saksan edustajat toivat 4 päivänä joulukuuta 1997 pidetyssä kokouksessa esiin, että SICAN-yhtymän hankekumppaneille myönnetty tuki voisi kuulua jonkin komission hyväksymän tutkimus- ja kehittämistukiohjelman soveltamisalaan, määrittelemättä kuitenkaan minkä.

III KOMISSION PÄÄTÖS MENETTELYN ALOITTAMISESTA

- (21) Komissio aloitti muodollisen tutkintamenettelyn⁽⁷⁾, koska sillä oli käytössään olevien tietojen perusteella epäilyksiä sen suhteen, täyttyvätkö T&K-puitteissa asetetut ehdot. Tämän ratkaisemiseksi olisi ollut tarpeen muun muassa kohdistaa kyseiset tuet tiettyihin tutkimushankkeisiin, arvioida hankkeiden tutkimusvaihe ja ilmoittaa myönnetyn tuen kokonaismäärä, jotta olisi mahdollista laskea ja arvioida tuen intensiteetti sekä osoittaa tuen välttämättömyys ja kannustava vaikutus. Saksa ei ole esittänyt tällaiseen arviointiin tarvittavia tietoja. Se ei ole varsinkaan osoittanut SICAN-yhtymän noudattaneen kustannuslaskujärjestelmää, joka olisi taannut, että kaikki yrityksen kolmansille tarjoamat palvelut suoritetaan markkina- tai omakustannushintaan.

IV ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

- (22) Komissio ei ole saanut huomautuksia asianomaisilta.

V SAKSAN HUOMAUTUKSET

- (23) Komission tehtyä päätöksen EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisesta Saksa on toimittanut yksityiskohtaisia tietoja, jotka voidaan tiivistää seuraavaan:

A SUORA TUKI SIBETin HANKEKUMPPANEILLE

- (24) Saksan mukaan suoraan SIBETin hankekumppaneille myönnetyn tuen tarkoituksena oli yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettujen teollisten tutkimushankkeiden avulla edistää mikroelektroniikan käyttöä ja tällä tavoin lisätä yhteistyöyritysten pätevyyttä konkreettisiin tutkimushankkeisiin. Saksan esittämistä tiedoista käy ilmi, että SIBET toteutti 17 hanketta, jotka kuuluivat teollisen tutkimuksen vaiheeseen. Yhteistyökumppanit saivat näihin hankkeisiin yhteensä 9,73 miljoonaa Saksan markkaa (4,97 miljoonaa euroa). Tästä 2,7 miljoonaa Saksan

markkaa (1,38 miljoonaa euroa) myönnettiin julkisille tutkimuslaitoksille. Seitsemän miljoonaa Saksan markkaa (3,58 miljoonaa euroa) myönnettiin 15:lle teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille. Saksa on toimittanut komission pyynnöstä hankekuvauksen näistä 15 hankkeesta ja esittänyt, että kaikki hankkeet olisi voitu luokitella teollisiksi tutkimushankkeiksi. Näille 15 hankkeelle myönnetyn tukimäärän ja hankekustannusten perusteella voidaan todeta, että ylärajaksi asetettu 50 prosenttia hankekustannuksista ei ole ylittynyt.

- (25) Hankekumppaneista viisi ei vastaa pienten ja keski suurten yritysten valtion tukia koskevissa yhteisön suuntaviivoissa⁽⁸⁾ annettua pienten ja keski suurten yritysten (pk-yritykset) määritelmää. Yhdessä tapauksessa tukimäärä ei ylittänyt vähämerkityksisestä tuesta annetussa komission tiedonannossa⁽⁹⁾ asetettua alarajaa (alle 36 000 Saksan markkaa tai 18 406 euroa). Saksa on esittänyt muita neljää yritystä koskevia tietoja, joista pitäisi käydä ilmi, millä tavoin tuki on kannustanut yrityksiä tutkimuksen harjoittamiseen, kuten T&K-puitteiden 6 kohdassa edellytetään.

- (26) Seuraavassa kuvaillaan kyseiset viisitoista hanketta. Jos tuetun yrityksen nimeä ei mainita, kyseessä on yhteisön määritelmän mukainen pk-yritys.

- (27) Hanke 1005:

Hankkeessa kehitettiin runsaasti toimintoja sisältävä mutta mahdollisimman vähän tilaa vievä sensoritietojenkäsittelymoduuli. Hankkeen tuloksena voidaan toteuttaa uusia teknisiä toimintoja, jotka parantavat huomattavasti suorituskykyä koneenrakennuksessa. Näin ollen kyseessä on teollinen tutkimushanke, jossa näiden uusien toimintojen suunnittelusta tutkimuksesta saatua tietoa hyödyntämällä voidaan parantaa huomattavasti koneenrakennuksessa tähän asti käytettyjä menetelmiä. Kehitettyä tietojenkäsittelymoduulia voidaan esimerkiksi työstökone-teollisuudessa käyttää timanttihiomalaikkojen kulumisas-teen tunnistamiseen, minkä vuoksi kalliita hiomalaikkoja on mahdollista hyödyntää paremmin. Kehitetyn elektroniikan avulla on lisäksi mahdollista liittää toisiinsa erilaisia koneenosia ja säätöjä CAN-väylän avulla, mikä ei perinteisillä menetelmillä ole ollut mahdollista.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 166 000 Saksan markkaa (84 874 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

⁽⁷⁾ Ks. alaviite 2.

⁽⁸⁾ EYVL C 213, 23.7.1996, s. 4.

⁽⁹⁾ EYVL C 68, 6.3.1996, s. 9.

(28) Hanke 1006:

Hankkeessa kehitettiin uudenlainen CO₂-laserhitsauksen säätöjärjestelmä, jossa lasersäteen voimakkuutta säätämällä parannetaan ratkaisevasti hitsausauaman laatua. Parempi menetelmä merkitsee koko hitsausprosessin selvää tehostumista. Tähän asti parhaat mahdolliset työstöparametrit on täytynyt määrittää empiirisesti pitkällisten kokeilujen avulla. Hankkeen tulokset parantavat suoraan teollista tuotantoprosessia ja tuotteiden laatua. Näin ollen kyseessä on teollinen tutkimushanke, jossa suunnitellun tutkimuksen avulla saadun tiedon avulla voidaan parantaa huomattavasti CO₂-laserhitsauksen menetelmiä. Tähän asti työkappaleet on yleensä täytynyt tarkastaa silmä määräisesti, mitä voidaan tällä menetelmällä oleellisesti vähentää.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 117 500 Saksan markkaa (60 076 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(29) Hanke 1008:

Mikrofoneja käytetään korkealaatuisen äänisignaalin langattomaan siirtoon TV-studioissa, televisioitavissa tapahtumissa ja konserttisaleissa. Tähän asti käytetyn analogisen FM-järjestelmän siirtolaatu vastaa VHF-FM-radioläheytystä, jota on parannettu kompanderijärjestelmällä. Tämä ei kuitenkaan enää riitä vastaamaan tuleviin äänentoistovaatimuksiin (CD-laatu). Tässä teollisessa tutkimushankkeessa kehitettiin uudenlaisen, teknisesti uraauurtavan täysin digitaalisen mikrofoni-järjestelmän toimintamalli. Tällä tavoin luotiin perusta teknisesti uudenlaisen tuotteen sarjatuotannolle, ja saadun tiedon avulla voitiin parantaa olemassa olevia tuotteita huomattavasti.

Uutta siirtojärjestelmää ei kehitetty teolliseen hyödyntämiseen asti. Yhteistyökumppanit saivat kuitenkin järjestelmää koskevaa tietoa ja runsaasti detaljitietoa, joka on perustana jatkokehittelylle.

Yhteistyökumppanina olleelle teollisuusyritys Sennheiserille myönnettiin tukea 362 691 Saksan markkaa (185 440 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

Tuen kannustavasta vaikutuksesta Saksa on todennut, että hankkeessa astuttiin kokonaan uudelle maaperälle. Sennheiserin kehitysosasto ei olisi voinut toteuttaa teknisesti näin vaativaa hanketta ilman taloudellista tukea. Koska yhteistyö kyseiseltä markkinasegmentiltä vain

vähän kokemusta omaavan uuden yrityksen kanssa (hanke oli SIBET-yhtymän ensimmäisiä) merkitsi Sennheiserille vaikeasti arvioitavaa riskiä, yritys ei varmasti olisi toteuttanut hanketta ilman tukea. Hankkeeseen liittyvä riski käy ilmi myös siitä, että kehittämistyö vaati huomattavasti enemmän aikaa kuin alun perin arvioitiin.

(30) Hanke 1009:

Hankkeen tavoitteena oli kehittää ilmanpuhdistus- ja hajunpoistolaitteista johtuvia liian suuria otsonipitoisuuksia rekisteröivä anturijärjestelmä. Järjestelmä perustuu puolijohdekaasunilmaisinjärjestelmään, joka koostuu uudeltaisesta mikrorakenteisesta puolijohdekaasunilmaisimesta, mikrokontrollerista ja ilmanpuhdistuslaitteiden jännitteensäädöstä. Vastaavia järjestelmiä ei ole markkinoilla tarjolla. Otsonipitoisuuden sääntelyjärjestelmää käytetään tätä nykyä ilmastointilaitteiden pitkäaikaismittauksissa. Se merkitsee oleellista parannusta myynnissä oleviin järjestelmiin. Näin ollen tässä teollisessa tutkimushankkeessa saadun tiedon avulla voidaan parantaa huomattavasti mittausten menetelmiä ja -järjestelmiä.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 142 500 Saksan markkaa (72 859 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(31) Hanke 1010:

Laajakaistatekniikan alalla synkronisesta digitaalisesta hierarkiasta (SDH) on tullut maailmanlaajuinen viestintästandardi. SDH-tekniikka mahdollistaa kuvan perustuvan viestinnän, kuten videoneuvottelut, ja lähiverkkojen yhdistämisen. Käytetty ATM-menetelmä mahdollistaa laajakaista-ISDN-verkon, jossa kaikki nykyiset ja tulevat palvelut välitetään verkkoasiakkaille optisen kuidun kautta. Tarkasteltavassa kehityshankkeessa kehitettiin mm. ATM-järjestelmän keskeisiä avainkomponentteja. Hankkeessa saavutetut tutkimustulokset mahdollistavat ATM-sovellusten ja -järjestelmien huomattavat parannukset. Esimerkiksi kehitetyt tietokone- ja ohjelmistokomponentit muodostavat perustan innovatiivisille tuotteille multim mediasovellusten alalla.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille Ericsson Eurolabille myönnettiin tukea 1 822 398,92 Saksan markkaa (931 777 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

Tuen kannustavasta vaikutuksesta Saksa toteaa, että hankkeen aloitusvaiheessa ja tuen myöntämishetkellä Ericsson Telekom GmbH:llä oli noin 185 työntekijää. Yritys perustettiin Ericssonin ja FUBAn yhteisyrityksenä, jossa FUBAlla on 49 prosentin osuus.

Pääpiirteiltään etukäteen suunnitellun tutkimushankkeen kuluissa sekä SIBET että sen yhteistyökumppani aloittivat toiminnan niille uudella mikroelektroniikan alalla (ns. deep submicron). Hankkeen kuluissa molemmat hankekumppanit saivat ennen kaikkea ammatillista osaamista, joka vaikutti suoraan niiden kehitystoimintaan. Kehitetyille tuotteille sen sijaan ei ollut suoraan teollista käyttöä, vaan ne todistivat ainoastaan, että asetetut tavoitteet olivat saavutettavissa.

Ottaen huomioon hankkeeseen liittyvät tekniset vaatimukset ja teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille aiheutuvat noin 3,6 miljoonan Saksan markan kustannukset, tämä ei olisi toteuttanut hanketta, ellei taloudellisenä kannustimena olisi ollut noin 1,8 miljoonan Saksan markan tukea. Hanke oli liian kaukana Ericsson Eurolabin tavanomaisesta liiketoiminnasta.

Hanke merkitsi uusia työpaikkoja päteville insinööreille T&K-toiminnan parissa, jossa ennen kaikkea kehitettiin hankkeessa saavutettua osaamista pitemmälle.

(32) Hanke 1013:

Yritysten, jotka haluavat menestyä punnitustekniikan maailmanmarkkinoilla, on pakko tarjota laajaa tuotevalikoimaa voidakseen hoitaa asiakkaitensa monenlaiset punnitusarpeet parhaalla mahdollisella tavalla. Tarkasteltavan hankkeen tavoitteena oli lyhentää tuotekehitysaikaa ja alentaa logistiikkakustannuksia elektroniikan moduloinnin kautta. Monisirumoduulitekniikan ja ASIC-sovellusten avulla voitiin kehittää uuden sukupolven punnitus- ja mittauslaitteita. Hankkeen aikana hankittu tietämys merkitsi huomattavia parannuksia nykyisiin järjestelmiin ja menetelmiin ja siitä on hyötyä kehitettäessä uusia tuotteita kyseisellä markkinasegmentillä.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille Sartoriukselle myönnettiin tukea 679 677,01 Saksan markkaa (347 513 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista (1,4 milj. Saksan markkaa).

Tuen kannustavasta vaikutuksesta Saksa toteaa, että hankkeen kuluissa kehitettiin elektronisissa punnitusmenetelmissä käytettävää uutta tekniikkaa (elektroniikan modulointi, monisirumoduulitekniikka ja ASIC-sovellukset). Hankkeen tavoite ylitti Sartoriuksen T&K-osaa-

misen eikä siten kuulunut sen T&K-osaston tavanomaiseen toimintaan. Ilman tukea hankekumppani ei olisi harkinnut näin laajaa T&K-hanketta kyseisellä alalla, koska investoinnit ja riskit olisivat olleet liian suuret.

Sartoriuksen palveluksessa olevat tutkijat käyttivät hankkeeseen noin 10 000 tuntia, mikä vastaa 7:ää henkilötyövuotta.

(33) Hanke 1014:

Matkaviestinjärjestelmien nopea yleistymisen merkitsee päätelaitteiden ja verkkolaitteiden (tukiasemat, antennit ja radiotoistinasemat) nopeaa sukupolvenvaihdosta samalla kun laitteiden peitto kasvaa. Radiotoistinasemat kattavat alueet, joilla lähettimen ja vastaanottimen välinen suora radioyhteys ei ole mahdollinen. Hankkeessa oli tarkoitus kehittää uudenlaisen kokoonpano- ja kytkentätekniikan avulla edullinen toistinasemajärjestelmä. Jokaisen toiminnallisen osan kehittämisen yhteydessä tutkittiin joustavan kokoonpanon lisäksi mahdollisuuksia alentaa kokonaisjärjestelmän kustannuksia sekä kehitystä tuotantovaiheessa. Käyttämällä uutta teknologiaa ja uusia kehitysmetodeja saavutettiin nykyiseen tekniikkaan verrattuna huomattavasti parempi suorituskyky, ja siten teollisen tutkimushankkeen puitteissa voitiin yhtäältä hankkia tietämystä uusista menetelmistä tarvittavien komponenttien kehittämiseksi ja toisaalta hyödyntää tuloksia uusien järjestelmien kehittämiseksi.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 701 664,50 Saksan markkaa (358 755 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(34) Hanke 1015:

Hankkeessa kehitettyn edullinen ja vähän huoltoa tarvitseva mittaus- ja ohjausjärjestelmä, joka mahdollistaa vedenlaadun jatkuvan tarkkailun viemäriverkossa. Käyttämällä uudenlaisia, älykkäitä signaalinkäsittelyalgoritmeja (sumea logiikka ja keinotekoiset neuroniverkot) vedenlaadun määrittelyn aiheuttama ongelma pystyttiin supistamaan yksinkertaisesti mitattaviksi suureiksi. Näin kehitettiin sadevesisäiliöiden ohjaamista varten innovatiivinen menetelmä, joka mahdollistaa huomattavat säästöt rakennuskustannuksissa ja jonka avulla vältetään laajenuksilta. Tämä merkitsee sitä, että teollisessa tutkimushankkeessa saavutettua tietämystä voidaan käyttää nykyisten ja tulevien sadevedentalteenottojärjestelmien merkittäviin parannuksiin.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 411 615,10 Saksan markkaa (210 455 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(35) Hanke 1016:

Autoalan alihankitateollisuus tarvitsee ominaisuuksiltaan hyvin tarkkaan määriteltyjä anturijärjestelmiä, joita ei yleensä saa markkinoilta vapaasti tai kohtuulliseen hintaan. Nykyinen kehityssuuntaus on selvästi kohti integroituja anturi- ja järjestelmäratkaisuja, jotka voidaan valmistaa puolijohteiden sarjatuotannon avulla. Antureiden käytettävyyden kannalta ratkaisevaa on signaalin siirtämiseen soveltuva tekniikka ja anturin tasauksen hallinta. Tarkasteltavassa hankkeessa kehitettiin moottoriajoneuvoihin soveltuvaa anturin signaalin vahvistajaa, joka voitaisiin mukauttaa anturin osiin ja joka tilasyistä olisi kooltaan mahdollisimman pieni. Kehitetty malli mahdollistaa anturielementin nopean, luotettavan ja edullisen tasauksen vastussillan avulla. Tähän asti anturin tasaus on suoritettu käyttäen yksittäisiä vastuksia, joiden toleranssit on määritelty pieniksi ja jotka on jälkikäteen juotettu elektroniikkaan käsin. Hankkeessa kehitetyt komponentit merkitsivät kustannusten ja laadun kannalta selvää parannusta verrattuna perinteisiin antureiden tasausmenetelmiin. Kyseisessä teollisessa kehityshankkeessa saavutettua osaamista voidaan hyödyntää täysimääräisesti nykyisten menetelmien optimoinnissa ja uusien kehittämisessä.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille WABCO GmbH:lle myönnettiin tukea 666 739 Saksan markkaa (340 898 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

Tuen kannustavasta vaikutuksesta Saksa totesi, että hankkeen avulla kehitettiin menetelmä, jossa älykkäitä kytkentöjä hyödyntämällä vältetään kalliilta antureiden kalibroinnilta. Tutkimuksen tulokset oli muunnettava toiminnalliseksi ASIC-malliksi.

Hankkeen tekniset vaatimukset ylittivät selvästi Wabco GmbH:n T&K-osaston mahdollisuudet. Kyseisessä hankkeessa SIBET osallistui ensimmäistä kertaa teknisesti näin vaativalla tavalla autoihin asennettavien integroitujen virtapiirien kehittämiseen. Piirien käyttöön ajoneuvoissa liittyy ylimääräisiä vaikeuksia, minkä vuoksi niiden luotettavuudelle asetetaan erityisen suuret vaatimukset. Koska tekninen riski oli suuri, hankkeessa saavutetun tietämyksen pohjalta kehitetyt ASIC-piirit eivät koskaan päässeet tuotantovaiheeseen, niitä ei käytetty muutetussa tai pidemmälle kehitetyssä muodossa yrityksen muissa tuotteissa eikä niillä siten ollut suoraa kaupallista käyttöä.

On selvää, että ilman teollisuutta edustavalle hankekumppanille myönnettyä kattavaa tukea hanke ei olisi ollut yhtä kunnianhimoinen eikä sitä hankkeen toteuttamisen aikana jatkuvasti ilmenneiden vaikeuksien vuoksi olisi todennäköisesti koskaan saatettu loppuun. Tästä voidaan päätellä, että jatkokehityksen kannalta merkityksellinen tietämys ja hankkeen kuluessa hankittu taitotieto olisi saatu käyttöön vasta myöhemmin, jos silloinkaan.

Kuten laadunparantamista koskevien toimenpiteiden yhteydessä voidaan olettaa, hanke sitoi huomattavan osan teollisuutta edustavan hankekumppanin elektronikan kehitysosaston kapasiteetista.

(36) Hanke 1019:

Integroitujen piirien testaus kehitysvaiheessa ja ennen niiden asentamista lopputuotteeseen on laadun ja kustannusten kannalta yhä tärkeämpää. Mikroelektroniikan nopea kehitys edellyttää testauslaitteiden jatkuvaa parantamista ja laajentamista. Kilpailukykyisten mikroelektroniikan komponenttien kehittäminen ja testaus tällä alueella on huomattava tehtävä, koska on kehitettävä testauslaitteita, joita on jatkuvasti sopeutettava komponenttien kasvaviin testitajuuksiin. Hankkeen puitteissa kehitettiin erittäin suorituskykyinen testauslaite, joka perustui nykyaikaisiin kokoonpanotekniikoihin ja liitosmenetelmiin. Lisäksi kehitettiin integroitu piiri, joka mahdollisti tuolloin markkinoilla olleiden testauslaitteiden suorituskyvyn nelinkertaistamisen. Testauslaitteen pääasialliset käyttäjät saavat käyttöönsä optimaaliset testausmenetelmät ja voivat siten lisätä kehitys- ja tuotantotoimintansa tehokkuutta. Kehitysajat lyhenevät ja hylkäysprosentti pienenee. Tämän lisäksi tutkimusvaiheen aikana saavutettua tietämystä voidaan käyttää nykyisten menetelmien ja järjestelmien huomattavaan parantamiseen. Samanaikaisesti täytetään kaikki teolliselle tutkimushankkeelle asetetut edellytykset.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 423 950 Saksan markkaa (216 762 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(37) Hanke 1023:

Hankkeessa kehitettiin moottoriajoneuvoihin asennettavaa ikkunannostimen komponenttia, joka estäisi erityisesti automaattisesti sulkeutuvien ikkunoiden juuttumisen. Sen lisäksi, että toteutettu ohjauskomponentti estää ikkunoiden juuttumisen, sen avulla voidaan määrittää ikkunaruudun asento mittaamalla moottorin virta ilman lisäantureita. Tämä merkitsee alhaisempaa yksikkökustannushintaa ja pienempiä asennuskustannuksia. Koska

nykyisin käytettävät komponentit perustuvat releiden tai mekaanisten rajakytkimien kautta tapahtuvaan yksinkertaiseen ohjaukseen, niitä ei sellaisenaan voi varustaa kaikki edellytykset täyttävällä juuttumisen estolaitteella. Siten hankkeessa kehitetty tuote merkitsee huomattavaa parannusta nykyisiin ratkaisuihin verrattuna. Teolliselle tutkimushankkeelle asetettujen vaatimusten mukaisesti kyseisestä hankkeesta saatuja kokemuksia ja tietoja voidaan käyttää huomattaviin parannuksiin nykyisissä menetelmissä, minkä lisäksi niitä voidaan samanaikaisesti käyttää moottoriajoneuvojen ikkunannostimien täysin uuden tekniikan perustana.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 549 495,82 Saksan markkaa (280 952 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(38) Hanke 1024:

Ns. vesipäätä eli hydrokefaliaa potevien potilaiden kallonsisäisen paineen valvonta on keskeinen osa neurokirurgiaa sekä leikkausten jälkihoidossa että hoidettaessa onnettomuustapauksia. Hankkeessa kehitettiin signaalin käsittelyn sisältävä painesensori, jolla mitataan kallonsisäistä painetta aivokalvon ja kallon luiden välillä. Anturijärjestelmää täydentää tietoja ja energiaa siirtävä implantaatti. Hankkeen myöhemmässä vaiheessa on tarkoitus kehittää myös telemetrinen paineenmittauslaite, joka on varustettu säädettävällä venttiilillä, joka mahdollistaa aivonesteen valvotun valumisen vatsaonteloon. Hankkeen tavoitteena oleva lääketekninen tuote merkitsee lääkärin ja potilaan kannalta huomattavaa parannusta ja helpotusta verrattuna nykyisin käytettäviin seuranta- ja mittausten menetelmiin. Hankkeessa saavutettuja tietoja voidaan käyttää kallonsisäisen paineen nykyisten mittausten menetelmien merkittäviin parannuksiin ja uusien lääketeknisten tuotteiden kehittämiseen, mikä oikeuttaa hankkeen luokittelun teolliseksi tutkimushankkeeksi.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 477 003 Saksan markkaa (243 887 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(39) Hanke 1025:

Mikroelektronisten piirien ja järjestelmien integroinnin yleistyessä monisirumoduulien merkitys kasvaa. Monisirumoduulit sisältävät erilaisia elektroniikkakomponentteja (siruja ja antureita), jotka on pakattu tiheään alustal-

le. Monisirumoduulit ovat suhteellisen kalliita, minkä vuoksi ne edellyttävät toiminnan valvonnan lisäksi myös virhediagnoosia, jotta vika voidaan tarvittaessa korjata. Tällä hetkellä monisirumoduuleja voidaan testata vain erikoislaitteilla. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa monisirumoduulien testaus nykyisillä laitteilla ja kehittää erityisiä testausmenetelmiä testauskustannusten alentamiseksi. Kehitettyjen tietokoneohjelmien ja mekaanisten komponenttien saatavuus luo aivan uuden tuotekokonaisuuden. Teollinen tutkimushanke on johtanut laite- ja ohjelmakomponentteihin, joilla täydennetään kaupallisia testausjärjestelmiä ja jotka tekevät analogis-digitaalisten sekajärjestelmien testaukseen siirtymisestä taloudellisesti järkevää. Uusia komponentteja voidaan lisäksi hyödyntää tekemällä huomattavia parannuksia nykyisiin menetelmiin, minkä lisäksi niitä samanaikaisesti voidaan käyttää perustana uusien menetelmien ja järjestelmien kehittämiseksi kyseisellä alalla. Siten teolliselle tutkimushankkeelle asetetut edellytykset täyttyvät.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 236 683,26 Saksan markkaa (121 014 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(40) Hanke 1026:

Tarkasteltavassa hankkeessa kehitettiin elektroninen säädin, jolla säädellään force flow -pakkauskoneiden täyttöprosessia. Käytetty sumeasäätötekniikka mahdollistaa vaikeidenkin prosessien säätelyn. Nykyistä tekniikkaa käytettäessä force flow -pakkauskoneiden täyttöprosessin optimaaliseen säätöön liittyy suuria ongelmia. Hankkeessa kehitetyn tekniikan avulla säkkien täyttö nopeutuu käytettävästä täytteestä riippumatta. Tämän lisäksi pakkauskoneen ensiasennuksen yhteydessä tehtäviä säätöjä voidaan nopeuttaa ja automatisoida, minkä ansiosta täytteen jonkin ominaisuuden äkillinen muutos voidaan havaita, säkkien tavoitepainon saavuttaminen paranee ja vältetään säkkien puhkeamiselta. Hankkeen tulosten käyttö ja arviointi osoittavat merkittäviä parannuksia tuotantoprosessissa. Tutkimushankkeen tulokset muodostavat perustan nykyisten täyttöautomaattien huomattaville parannuksille, minkä vuoksi hanke mm. voidaan katsoa teolliseksi tutkimushankkeeksi.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille myönnettiin tukea 258 050 Saksan markkaa (131 938 euroa). Tuen intensiteetti oli 50 prosenttia kumppanin hankekustannuksista.

(41) Hanke 1027:

Laserin käyttö materiaalien työstössä on yleistymässä monilla tehdasteollisuuden aloilla. Laserin etuja ovat työstön erittäin korkea laatu ja suuri nopeus. Tarkasteltavassa hankkeessa kehitettiin laitetta, jolla peltien leikkauksessa ja hitsauksessa tapahtuvat virheet havaittaisiin välittömästi niiden tapahtuessa. Tämä lyhentäisi merkittävästi kappaleen työaika ja edistäisi huomattavasti laadunvarmistusta. Kehitetyn virheenhavaitsemislaitteen avulla voidaan tehdä huomattavia parannuksia nykyisiin laserjärjestelmiin, ja se on ratkaiseva edellytys uusien menetelmien kehittämiseksi alalla.

Teollisuutta edustavalle yhteistyökumppanille VW AG:lle myönnettiin tukea 35 261,31 Saksan markkaa (18 028 euroa). Tuen intensiteetti oli 25 prosenttia kumppanin hankekustannuksista. Tuki kuuluu de minimis -säännön soveltamisalaan⁽¹⁰⁾.

julkisiin tehtäviin ja markkinaehtoiseen toimintaan. Kolmansien kanssa tehtyjen sopimusten tutkinta johtaa päätelmään, että palveluja tarjottiin kolmansille vähintään omakustannushintaan.

C YRITYSTEN NEUVONTA

- (46) Yrityksille annettiin veloituksetta neuvontapalveluja, mutta kyseessä on vähämerkityksinen tuki.

D TUKI SICAN-YHTYMÄLLE⁽¹¹⁾

- (42) Saksa totesi lopuksi, että tukia yhteistyökumppaneille ei myönnetty Niedersachsenin osavaltion hyväksytyn T&K-tukiohjelman nojalla, vaikka tapaamisessa 4. joulukuuta 1997 näin väitettiin.

- (47) Saksa selvitti, että tukea on myönnetty yhteensä 206 miljoonaa Saksan markkaa (105 miljoonaa euroa), josta SIBET sai 74,5 miljoonaa Saksan markkaa (38 miljoonaa euroa), SIAG 104 miljoonaa Saksan markkaa (53 miljoonaa euroa) ja SICAN, kuten jo mainittiin, 26,9 miljoonaa Saksan markkaa (14 miljoonaa euroa).

B VÄLILLINEN TUKI SICANin JA SIBETin ASIAKKAILLE

- (43) Yhtenä syynä menettelyn aloittamiseen oli, että Saksa ei ollut perustellut väitettään, jonka mukaan SICAN ja SIBET ovat markkinoilla toimiessaan veloittaneet asiakailtaan palveluistaan omakustannushinnan, jossa on otettu huomioon kaikki yhtymälle myönnetty tuki. Saksa ei ole pystynyt osoittamaan, että SICANilla olisi ollut sellainen kustannuslaskentajärjestelmä, jolla se olisi voinut määrittää kunkin yksittäisen hankkeen kustannukset. Tämän vuoksi komissio ei voinut sulkea pois sitä, että asiakkaille olisi annettu valtiontueksi katsottavia välillisiä etuja.

- (48) Saksan mukaan SICAN-yhtymän julkisessa tukemisessa ei ole kyse valtiontuesta, koska yhtymä pääasiassa suoritti julkista tehtävää, vaikkakin se harjoitti myös markkinaehtoista toimintaa.

- (44) Kun menettely aloitettiin, Saksa vahvisti, että SICAN ja SIBET harjoittivat julkisten tehtäviensä lisäksi samalla myös markkinaehtoista toimintaa. SICAN toteutti yritysten toimeksiannosta 793 ja SIBET 233 kilpailua edeltävää kehittämishanketta.

- (49) Julkisen tehtävän konkreettinen yleistavoite oli pätevoidittää alueen yrityksiä osallistumaan Jessi-ohjelmaan. Korkeakoulusta valmistuneille oli suunniteltu annettavan mikroelektroniikkakoulutusta, jotta he voisivat osallistua Jessiin ja muihin vastaaviin ohjelmiin. Tällaista koulutusta järjestettiin vuodesta 1993. Koulutus oli tarkoitettu pääasiassa mikroelektroniikan opiskelijoille, jo valmistuneille ja väitöskirjan tekijöille. Koulutettavat otettiin lyhyeksi ajaksi SICAN-yhtymän palvelukseen, mutta heillä ei vielä ollut sopimusta minkään tulevan työnantajan kanssa. SICAN-yhtymän (pääasiassa SICANin ja SIBETin) vakituiset työntekijät antoivat koulutettaville käytännön hankekoulutusta.

- (45) Saksan esittämässä selvityksessä lasketaan kustannukset SICANin työntekijöiden työtuntia kohti käyttäen perustana kustannusten jakautumista eri toimialoihin. SICANille ja SIBETille aiheutuneiden kustannusten laskennassa poistot SIAGin hallussa olevasta käyttöomaisuudesta on laskettu SICANin ja SIBETin eduksi ja jaettu

- (50) Vuonna 1993 perustettiin NIGAN e. V., jonka erityistehävänä oli rekrytoida ja pätevöittää koulutettavia (väitöskirjan tai diplomityön tekijöitä ja opiskelijoita) sekä edistää insinöörien ja tutkijoiden jatkokoulutusta mikroelektroniikassa. Korkeakoulututkinnon suorittaneille tarkoitettu koulutusohjelmat suunnitteli ja järjesti NIGAN, kun taas SICAN ja SIBET toteuttivat suurimman osan hankkeiden osana järjestetystä koulutuksesta.

⁽¹⁰⁾ Ks. alaviite 9.

⁽¹¹⁾ Mukana myös mahdollinen tuki SIBEGin osakkaille niiden tulevien työntekijöiden koulutuksen muodossa.

(51) SICAN-yhtymän koulutustoimintaan osallistuneiden määrä:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Yhteensä
Koulutettavien määrä	209	185	215	360	314	156	1 439
Keskimääräinen koulutusaika kuukausina	5	5,5	6,3	5,3	5,2	6,3	
Vakituisessa työsuhteessa olevien määrä (työpaikkoja)	114	103	152	247	205	312	

Vuodesta 1993 vuoteen 1998 SICANin koulutukseen osallistui 831 ja SIBETin 435 henkeä. SICANin ja SIBETin koulutettavien yhteismäärä on 1 266 henkeä. Lisäksi pienempi määrä (173) koulutettiin yhtymän muissa yksiköissä.

maksi eduksi ja ne jaettiin julkisen tehtävän ja markkina-toiminnan kesken.

(52) Koska SICANin kustannuslaskentajärjestelmässä ei tuoloin erotettu julkisen tehtävän suorittamiseen käytettyjä menoja niistä menoista, joita aiheutui markkinaehtoisesta toiminnasta, Saksa antoi eräälle konsulttiyritykselle tehtäväksi tällaisen erottelun tekemisen jälkikäteen SICAN-yhtymän aineiston perusteella. Eri toimialojen kustannukset eroteltiin toisistaan ja niitä verrattiin saatuaan julkiseen rahoitukseen. Vuodet 1993, 1995 ja 1998 tutkittiin erityisen tarkasti. Saksa esitti huhtikuussa 1999 selvityksen kustannusten ja valtion rahoituksen jakautumisesta eri toimialoille.

(56) Saksa vahvisti, että SICAN ja SIBET suorittivat yleisen julkisen edun mukaista tehtävää, mutta samalla ne harjoittivat markkinaehtoista toimintaa. SIBETin toiminta markkinoilla ei ollut kovin merkittävää, mutta SICANin toiminnasta se muodosti lähes suurimman osan.

(57) Saksan käsityksen mukaan SICAN-yhtymää on pidettävä julkisena, voittoa tavoittelemattomana tutkimus- ja koulutuslaitoksena, koska se suorittaa julkista tehtävää. SIBETin teollisen tutkimuksen tulokset julkaistiin ja asetettiin yleisesti yritysten käyttöön ketään syrjimättä, kuten Saksan toimittamista julkaisuluetteloista ja -esimerkeistä käy ilmi.

(53) Saksan mukaan selvityksen tulokset osoittavat konkreettisesti, että kaikki SICAN-yhtymän saama julkinen rahoitus on käytetty kokonaisuudessaan julkisen tehtävän rahoittamiseen eikä siinä näin ollen ollut kyse EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuesta.

(58) Saksan käsityksen mukaan SICAN-yhtymää on ei-markkinalähtöisen toiminnan osalta pidettävä julkisena tutkimuslaitoksena, eikä sille myönnettyjä julkisia varoja voida luokitella EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi.

(54) Kouluttamiseen osallistuneiden työntekijöiden työajasta tietty osa luokiteltiin koulutusmenoiksi. Koulutettavien työajasta osa katsottiin tuottavaksi työksi SICAN-yhtymälle ja osa koulutukseksi.

(59) Saksa on toimittanut komission pyynnöstä tietoja SIBETin mahdollisista voitoista. Yksityiskohtaiset laskelmat osoittavat, että SIBET ei tavoitellut voittoa. Koko yhtymän tulos oli nolla tai hieman positiivinen lukuun ottamatta vuosia 1995 ja 1997, jolloin yhtymän tulos oli tappiollinen.

(55) Selvitettäessä SICANille ja SIBETille aiheutuneita kustannuksia SIAGin omistuksessa olevien laitteiden kulumisesta tehtävät poistot katsottiin SICANin ja SIBETin saa-

(60) Saksa on toimittanut tietoja, joiden mukaan SIBET toteutti 17 teollisen vaiheen tutkimukseksi luokiteltavaa hanketta, joiden kustannukset olivat yhteensä 43,2 miljoonaa Saksan markkaa (22,09 miljoonaa euroa). Lisäksi se toteutti 233 kilpailua edeltävän kehittämisvaiheen tutkimusta, joiden sopimuservo oli yhteensä 13,3 miljoonaa Saksan markkaa (6,80 miljoonaa euroa).

- (61) Saksa on toimittanut asiakirjan, jossa esitetään kuvaus sekä toimeksiannon arvo niistä 793 hankkeesta, jotka SICAN toteutti yritysten toimeksiannosta kilpailua edeltävän kehittämisvaiheen tutkimuksina. Toimeksiantojen arvo oli yhteensä 147 miljoonaa Saksan markkaa (75,16 miljoonaa euroa).
- (62) SICAN-yhtymässä aikaisemmin koulutukseen osallistuneiden henkilöiden ammatillisesta jatkokoulutuksesta Saksa on antanut komission pyynnöstä seuraavia tietoja:
- (63) Niistä 510 insinööristä, jotka SICAN-yhtymä otti palvelukseen uusina työntekijöinä 1991–1997, 195 oli pätevätyt NIGANin koulutuksessa. Näissä tapauksissa kyseiseen koulutukseen osallistuneiden koulutuksen aikana hankkima työkokemus vaikutti palvelukseen otettujen alkupalkkaan. Vain harvat palkatuista työskentelivät edelleen samassa hankkeessa, jossa heitä oli aiemmin koulutettu.
- (64) NIGANin koulutukseen osallistuvilla ei ollut sopimukseen perustuvaa velvollisuutta työskennellä tietty aika SICAN-yhtymässä koulutuksen päätyttyä. Koulutukseen osallistuneet hakivat paikkoja markkinoilla tarjoutuvien mahdollisuuksien mukaan. Suurin osa heistä siirtyi muihin yrityksiin rajoittumatta tiettyyn maantieteelliseen alueeseen. Saksan saamien tietojen mukaan seitsemän koulutukseen osallistunutta siirtyi SIBEGin osakkaiden palvelukseen.

E YHTYMÄN YKSITYISTÄMINEN

- (65) Julkinen tehtävä päättyi vuonna 1998 ja yhtymä yksityistettiin kokonaan. SIBEG-holdingin osakkaiksi tuli neljä yksityistä yritystä.

VI ARVIOINTI

- (66) Kuten on mainittu, menettely aloitettiin, koska ei ollut riittävästi tietoa, jotta olisi voitu luotettavasti arvioida, olivatko kyseiset tuet voimassa olevien valtiontukisääntöjen mukaisia. Menettelyn aloittamisen seurauksena Saksalta saadut lisätiedot johtavat seuraavaan arviointiin:

A SUORA TUKI SIBETin HANKEKUMPPANEILLE

- (67) SICAN-yhtymän kautta edelleen SIBETin hankekumppaneille välitetystä tuesta komissio on päättänyt SICAN-yhtymän hallinnoineen valtion toimeksiannosta tukien jakamista eri yrityksille teollisten tutkimushankkeiden rahoittamiseen. SIBETin hankekumppaneille myönnetty tuki on valtiontukea, koska se vahvistaa tuensaajien asemaa kilpailijoihin nähden. Näin ollen tuki voi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kyseessä on EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tuki.
- (68) Perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan poikkeusmahdollisuuksista voi kyseeseen tulla selvästikin vain tutkimusta ja kehitystä koskeva 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan säännös. Tuki ei ole 87 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tukea. Kyseessä ei ole aluetuki eikä tuki Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen tai jäsenvaltion taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen, tuki tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen (tutkimusta ja kehitystä lukuun ottamatta) eikä tuki kulttuurin ja kulttuuriperinnän edistämiseen. Saksa ei ainakaan ole osoittanut näiden poikkeussäännösten soveltuvuutta.
- (69) Kyseiset toimenpiteet voitaisiin siis EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla sallia, jos kaikki tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskeissa yhteisön puitteissa⁽¹²⁾ säädetyt edellytykset täyttyvät. Arvioituaan tiedot, jotka Saksa on menettelyn aloittamisen seurauksena toimittanut, komissio on kuitenkin päättänyt siihen, että näin ei ole kaikkien näiden hankkeiden kohdalla. Komissio ei epäile, etteivätkö hankkeiden tukikelpoisia kustannuksia koskevat T&K-puitteiden edellytykset täyttyisi. Tutkimuksen vaiheesta, siitä riippuvasta tuen enimmäisintensiteetistä ja kannustavasta vaikutuksesta voidaan kustakin hankkeesta erikseen todeta seuraavaa:

- (70) Hanke 1005:

Komissio toteaa hankkeesta 1005, että osassa hanketta oli kyse koneenrakennuksessa teollisesti hyödynnettävän tietojenkäsittelymoduulin kehittämisestä. Hankkeessa menttiin siis kilpailua edeltävää kehittämistoimintaa⁽¹³⁾ pidemmälle.

⁽¹²⁾ Ks. alaviite 6.

⁽¹³⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luetelmakohta.

Näin ollen hanketta ei voida luokitella teolliseksi tutkimukseksi⁽¹⁴⁾ eikä myöskään kilpailua edeltäväksi kehittämistoiminnaksi. Sen vuoksi tuen myöntäminen ei sovellu yhteismarkkinoille.

(71) Hanke 1006:

Komission käsityksen mukaan hankkeessa ei itse asiassa ollut kyse teollisesta tutkimuksesta. Hankekuvauksen mukaan tuloksia hyödynnettiin suoraan teollisten menetelmien eli perinteisen CO₂-laserhitsausmenetelmän parantamiseen. Hanke siis jatkui teolliseen hyödyntämiseen asti. Komission käsitys on, että hankkeessa menttiin kilpailua edeltävää kehittämistoimintaa⁽¹⁵⁾ pidemmälle.

Näin ollen hanketta ei voida luokitella teolliseksi tutkimukseksi⁽¹⁶⁾ eikä myöskään kilpailua edeltäväksi kehittämistoiminnaksi. Sen vuoksi tuen myöntäminen ei sovellu yhteismarkkinoille.

(72) Hanke 1008:

Hanketta jatkettiin Saksan hallituksen mukaan siihen asti, kunnes oli kehitetty uudenlaisen, teknisesti uraauurtavan, täysin digitaalisen mikrofoni-järjestelmän toimintamalli ja luotu perusta teknisesti uudenlaisen tuotteen sarjatuotannolle. Hankkeen tuloksia voidaan siis ilmeisesti hyödyntää suoraan teollisuudessa. Komission arvioinnin mukaan hankkeessa on kyse kilpailua edeltävästä kehittämistoiminnasta. Näin ollen 50 prosentin tuki-intensiteetti ei ollut oikeutettu⁽¹⁷⁾.

Sennheiser on laatumikrofonien johtava valmistaja. Sennheiserin langatonta mikrofonia radiota ja televisiota varten alettiin kehittää ja käyttää jo 1950-luvulla⁽¹⁸⁾. Koska kehitys kulkee siihen suuntaan, että analogisesta tekniikasta siirrytään digitaaliseen⁽¹⁹⁾, on hyvin todennä-

köistä, että Sennheiser olisi aloittanut digitaalista mikrofoni-järjestelmää koskevan tutkimushankkeen myös ilman valtiontukea. Tätä taustaa vasten komission käsitys on, että kyseisen hankkeen tukeminen ei ollut tarpeen tuensaajan kannustamiseksi⁽²⁰⁾. Sennheiserin ja SIBETin yhteistyö ei varmastikaan voi olla perusteena sille, miksi Sennheiser ei olisi toteuttanut tutkimushanketta myös ilman myönnettyä tukea. T&K-puitteiden 6.5 kohdan mukaan komissio kiinnittää erityistä huomiota kannustavan vaikutuksen osoittamiseen, kun kyseessä on suuren yrityksen yksittäinen, markkinaläheinen tutkimushanke, kuten tässä tapauksessa.

Komissio katsoo näin ollen, että tuen kannustavaa vaikutusta ei ole asianmukaisesti näytetty toteen eikä tuen myöntäminen näin ollen sovellu yhteismarkkinoille.

(73) Hanke 1009:

Komissio katsoo, että hanke soveltuu teollisen tutkimuksen määritelmään⁽²¹⁾. Koska tukea on myönnetty pk-yritykselle, komissio katsoo T&K-puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki oli yritykselle välttämätön kannustin tutkimuksen toteuttamiseksi.

Näin ollen tuki soveltuu yhteismarkkinoille.

(74) Hanke 1010:

Komissio katsoo, että hanke vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää⁽²²⁾. Hankkeen tulokset julkaistiin ja kannustava vaikutus perusteltiin asianmukaisesti. Siten tuen myöntäminen soveltuu yhteismarkkinoille.

(75) Hanke 1013:

Komissio katsoo, että hankkeessa oli kyse uusien punnitus- ja mittaustaitteiden kehittamisestä, joten siinä menttiin kilpailua edeltävää kehittämistoimintaa pidemmälle⁽²³⁾. Siten tuen myöntäminen ei sovellu yhteismarkkinoille.

⁽¹⁴⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luettelakohhta.

⁽¹⁵⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luettelakohhta.

⁽¹⁶⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luettelakohhta.

⁽¹⁷⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.5 kohdan toinen kappale.

⁽¹⁸⁾ Ks. <http://www.sennheiser.com/Image/im1bX001.htm>.

⁽¹⁹⁾ See www.infowin.org/ACTS/ANALYSIS/PRODUCTS/THEMATIC/MMB/02/digital.htm: "Digital broadcasting is set to displace analogue broadcasting, for both radio and TV, in the coming years" (copyright "ACTS Information Window"-1997; published on the web-site of the Advanced Communications Technology and Services programme, known simply as ACTS, one of the specific programmes of the "Fourth Framework Programme of European Community activities in the field of research and technological development and demonstration (1994 to 1998)").

⁽²⁰⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 6.3 kohta.

⁽²¹⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luettelakohhta.

⁽²²⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luettelakohhta.

⁽²³⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luettelakohhta.

(76) Hanke 1014:

Komissio katsoo, että hankkeessa ei ollut kyse teollisesta tutkimuksesta. Komissio on tullut siihen tulokseen, että hankkeessa oli kyse taloudellisesti hyödynnettävän tuotteen ("edullinen toistinasemajärjestelmä") kehittämisestä, joten siinä mentiin kilpailua edeltävää kehittämistoimintaa pidemmälle⁽²⁴⁾. Siten tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

(77) Hanke 1015:

Komissio katsoo, että hankkeessa ei ollut kyse teollisesta tutkimuksesta. Hankkeesta ei ilmene, että sen kuluessa olisi hankittu uutta tietämystä, jota voitaisiin järkevällä tavalla käyttää uusien tuotteiden, menetelmien tai palvelujen kehittämiseksi. Siten 50 prosentin tuki-intensiteetti ei ollut perusteltu⁽²⁵⁾.

Hankkeessa kehitettiin kuitenkin innovatiivinen ohjausjärjestelmä, joka perustui uudentyyppisiin suhteellisen monimutkaisiin signaalinkäsittelymenetelmiin. Tämän vuoksi komissio katsoo, että tukea voidaan pitää kilpailua edeltävänä kehittämisenä⁽²⁶⁾.

Koska tuensaaja oli pk-yritys, tuen osuus hankkeen kustannuksista olisi saanut olla enintään 35 prosenttia (25 prosentin tuki-intensiteetti⁽²⁷⁾ korotettuna 10 prosenttiyksiköllä, koska kyseessä on pk-yritys⁽²⁸⁾). Koska tuki myönnettiin pk-yritykselle, komissio katsoo yhteisön puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki muodosti yritykselle tarvittavan kannustimen tutkimuksen viemiseksi loppuun.

Sallitun 35 prosentin tuki-intensiteetin ylittävä tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

(78) Hanke 1016:

Komissio katsoo, että hanke vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää⁽²⁹⁾. Kannustava vaikutus on asianmukai-

sesti perusteltu⁽³⁰⁾. Siten tuki voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

(79) Hanke 1019:

Komissio katsoo, että hanke vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää⁽³¹⁾. Koska tuki myönnettiin pk-yritykselle, komissio katsoo yhteisön puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki muodosti yritykselle tarvittavan kannustimen tutkimuksen viemiseksi loppuun. Siten tuen myöntäminen voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

(80) Hanke 1023:

Komissio katsoo, että hankkeessa ei ollut kyse teollisesta tutkimuksesta. Hankkeessa pikemminkin kehitettiin ikkunoiden juuttumisen estävää moottoriajoneuvojen ikkunannostimen komponenttia vaiheeseen, joka selvästikin on hyvin lähellä tuotteen saattamista markkinoille. Hankkeen puitteissa tehty työ ei siten vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää. Siten tuen myöntäminen tuensaajille ei soveltunut yhteismarkkinoiden toimintaan.

(81) Hanke 1024:

Komissio katsoo, että hanke vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää⁽³²⁾. Koska tuki myönnettiin pk-yritykselle, komissio katsoo yhteisön puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki muodosti yritykselle tarvittavan kannustimen tutkimuksen viemiseksi loppuun. Siten tuen myöntäminen voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

(82) Hanke 1025:

Komissio katsoo, että hanke vastaa teollisen tutkimuksen määritelmää. Koska tuki myönnettiin pk-yritykselle, komissio katsoo yhteisön puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki kannustaa yritystä tarvittavalla tavalla viemään tutkimuksen loppuun. Siten tuki voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi.

⁽²⁴⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luetelmakohta.

⁽²⁵⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.5 kohta.

⁽²⁶⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luetelmakohta.

⁽²⁷⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.5 kohta.

⁽²⁸⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.10.1 kohta.

⁽²⁹⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luetelmakohta.

⁽³⁰⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 6 kohta.

⁽³¹⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luetelmakohta.

⁽³²⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I toinen luetelmakohta.

(83) Hanke 1026:

C YRITYSTEN NEUVONTAPALVELUT

Komissio katsoo, että hankkeessa ei ollut kyse teollisesta tutkimuksesta. Hankkeesta ei ilmene, että sen kuluessa olisi hankittu uutta osaamista, joka olisi uusien tuotteiden, menetelmien tai palvelujen kehittämisen kannalta hyödyllistä. Siten 50 prosentin tuki-intensiteettiä ei voida hyväksyä⁽³³⁾.

(86) Näistä palveluista ei de minimis -säännön mukaan tarvinnut ilmoittaa.

Hankkeessa kehitettiin kuitenkin myös uusiin ja suhteellisen monimutkaisiin menetelmiin, kuten esimerkiksi sumeaan logiikkaan, perustuva innovatiivinen ohjausjärjestelmä. Tämän vuoksi komissio katsoo, että hanketta voidaan pitää kilpailua edeltävänä kehittämistoimintana⁽³⁴⁾.

D TUKI SICAN-YHTYMÄLLE⁽³⁸⁾

Koska tuensaaja oli pk-yritys, tuen osuus hankkeen kustannuksista olisi saanut olla enintään 35 prosenttia (25 prosentin tuki-intensiteetti⁽³⁵⁾ korotettuna 10 prosenttiyksiköllä, koska kyseessä on pk-yritys⁽³⁶⁾). Koska tuki myönnettiin pk-yritykselle, komissio katsoo yhteisön puitteiden 6.4 kohdan mukaisesti, että tuki kannustaa yritystä tarvittavalla tavalla viemään tutkimuksen loppuun.

(87) Saksa on alusta asti tuonut esiin, että SICAN on perustettu yleisen julkisen edun mukaista tehtävää suorittamaan. Tehtävän kuvailtiin olevan Niedersachsenin yritysten tukeminen ja pätevöittäminen toteuttamalla tutkimushankkeita yhdessä niiden kanssa tai niiden puolesta. Ei kuitenkaan esitetty mitään tietoja, joissa olisi kuvailtu konkreettisesti tätä yleisen julkisen edun mukaista tehtävää ja kerrottu tarkemmin, mitä tutkimusyhteistyöstä johtuvia lisätoimintoja pantiin alulle ja suoritettiin loppuun tämän tehtävän ansiosta.

Sallitun 35 prosentin tuki-intensiteetin ylittävä tuki ei sovellu yhteismarkkinoille.

(88) Sitten toimitetut yksityiskohtaiset tiedot arvioituaan komissio päätyy siihen, että osaa SICAN-yhtymän toiminnasta voidaan itse asiassa pitää yleisen julkisen edun mukaisena tehtävänä.

(84) Hanke 1027:

Tuki kuuluu de minimis -säännön soveltamisalaan, joten siitä ei tarvinnut ilmoittaa⁽³⁷⁾.

(89) Komission käsitys on, että ei olisi ollut yrityksen kaupallisten etujen mukaista kouluttaa niin monia korkeakoulututkinnon suorittaneita, jotka olivat yrityksessä keskimäärin vain noin kuusi kuukautta. Koulutustoimenpiteet oli suunniteltu niin, että osallistujat lähtevät SICANista koulutuksen jälkeen. Saksa on ilmoittanut, että tietty määrä (195) koulutettavista työskenteli SICAN-yhtymässä koulutusajan jälkeen. Vaikka kyseessä on huomattava osuus SICAN-yhtymän uusina työntekijöinä palkkaamista insinööreistä, komissio on kuitenkin sitä mieltä, että koulutettavien määrä oli SICANin vakituisten henkilöstön määrään nähden aivan liian suuri, jotta koulutusta voitaisiin pitää hyödyllisenä tulevien työntekijöiden valintakeinona, josta SICAN-yhtymä olisi saanut välillistä etua⁽³⁹⁾.

B VÄLILLINEN TUKI SICANin JA SIBETin ASIAKKAILLE

(85) Käytössään olevien tietojen perusteella komissio päättää, että SICANin ja SIBETin asiakkaat eivät saaneet välillisiä etuja vaan asiakkaille tarjotut palvelut veloitettiin vähintään omakustannushintaan, mikä tarkoittaa, että jälkikäteen tehdyssä kustannuslaskelmassa ei otettu huomioon ainoastaan suoraa tukea vaan myös kaikki muut SIAGin kautta saadut välilliset edut.

(90) Työhön otettujen alkupalkka vastasi joka tapauksessa sitä työkokemusta, jota koulutukseen osallistuneet olivat

⁽³³⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.5 kohta.

⁽³⁴⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden liitteen I kolmas luettelumakohta.

⁽³⁵⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.5 kohta.

⁽³⁶⁾ Ks. mainittujen yhteisön puitteiden 5.10.1 kohta.

⁽³⁷⁾ Ks. komission tiedonanto vähämerkityksisestä tuesta ja alaviite 10.

⁽³⁸⁾ Mukana mahdollinen tuki SIBEGin osakkaille niiden tulevien työntekijöiden kouluttamisen muodossa.

⁽³⁹⁾ Ks. 51 kohta.

sen aikana saaneet. Useimmissa tapauksissa työhön otettu ei työskennellyt enää siinä hankkeessa, jossa häntä oli koulutettu. Koska koulutettavilla ei vielä koulutus-aikana ollut työ sopimusta mikroelektroniikkayrityksessä, komissio päätelee, että koulutusohjelma ei viime kädessä palvellut sitä tarkoitusta, että tietyille yrityksille, erityisesti SIBEGin osakkaille, löydetäisiin sopivia työntekijöitä. Päätelmä perustuu myös siihen, että voitiin todeta, että pelkästään seitsemästä koulutettavasta tuli myöhemmin SIBEGin osakkaiden työntekijöitä. Koska suurin osa koulutetuista siirtyi eri alueille sijoittautuneiden työnantajien palvelukseen, voidaan päätellä, että mahdollisuus palkata koulutukseen osallistuneita ei ollut Niedersachsenin yritysten erityinen etu.

- (91) Näin ollen voidaan päätellä, että koulutus, sen järjestäminen ja hallinto oli periaatteessa yleisen julkisen edun mukaista eikä kuulunut SICANin kaupalliseen toimintaan. Koulutustoiminnan osalta SICAN-yhtymä toimi koulutuskeskuksena eikä harjoittanut markkinaehtoista toimintaa. Tästä seuraa, että yleisen julkisen edun mukaisen tehtävän suorittamisen rahoittamiseen myönnetty valtion varat eivät olleet valtiontukea.
- (92) Koska SICAN-yhtymällä ei ollut käytössään sellaista kustannuslaskentajärjestelmää, jonka avulla olisi voitu erottaa toisistaan yleisen julkisen edun mukaisen tehtävän suorittamisesta aiheutuneet menot ja markkinaehtoisesta toiminnasta aiheutuneet menot, seuraava kysymys on, onko näin jälkeensä mahdollista luokitella yksittäinen toiminta jompaankumpaan ryhmään. Komission mielestä tätä ei voida pitää edeltä käsin mahdottomana. Konsulttiyrityksen käyttämä menetelmä tällaisen erotte-lun tekemiseksi jälkikäteen on hyväksyttävä. Näin ollen komissio katsoo, että yleisen julkisen edun mukaisen tehtävän suorittamiseen myönnetty rahoitus ei ollut valtiontukea ja että SICAN-yhtymän markkinaehtoista toimintaa ei rahoitettu valtion varoin.

VII PÄÄTELMÄT

- (93) Komissio toteaa, että Saksa on myöntänyt tuet EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa rikkoen,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

(1) Tuki teollisuutta edustaville SIBETin hankekumppaneille on valtiontukea. Tuki on mönnetty sääntöjenvastaisesti.

(2) Hankkeita 1009, 1010, 1016, 1019, 1024 ja 1025 koskeva tuki, jota Saksa on myöntänyt teollisuutta edustaville SIBETin hankekumppaneille, soveltuu yhteismarkkinoille.

(3) Seuraavia hankkeita koskeva tuki, jota Saksa on myöntänyt teollisuutta edustaville SIBETin hankekumppaneille, ei sovellu yhteismarkkinoille:

Hanke 1005: 166 000 Saksan markkaa

Hanke 1006: 117 500 Saksan markkaa

Hanke 1008: 362 691 Saksan markkaa

Hanke 1013: 679 677,01 Saksan markkaa

Hanke 1014: 701 664,50 Saksan markkaa

Hanke 1023: 549 495,82 Saksan markkaa

Hankkeessa 1015 35 prosentin tuki-intensiteetin ylittävä tukimäärä (123 484,53 Saksan markkaa) ei sovellu yhteismarkkinoille.

Hankkeessa 1026 35 prosentin tuki-intensiteetin ylittävä tukimäärä (85 515 Saksan markkaa) ei sovellu yhteismarkkinoille.

2 artikla

Saksan SICAN-yhtymän hyväksi toteuttama toimenpide ei ole EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

3 artikla

(1) Saksan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua ja tuensaajille sääntöjenvastaisesti maksetun tuen perimiseksi takaisin.

(2) Tuki on maksettava takaisin viipymättä kansallisen oikeuden menettelyjen mukaisesti, jos niissä mahdollistetaan päätöksen välitön ja tehokas täytäntöönpano. Takaisinperittävään tukeen sisällytetään korko alkaen siitä, kun sääntöjenvastainen tuki asetettiin tuensaajan käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti. Korko perustuu aluetukien avustusekvivalenttien laskennassa käytettyyn viitekorkoon.

4 artikla

Saksan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 26 päivänä heinäkuuta 2000.

Komission puolesta

Pedro SOLBES MIRA

Komission jäsen
